

Læringsverkstedet Haga

Årsplan
2024-2025

Læringsverkstedet

BARNEHAGER

Innholdsfortegnelse

side 03 - Velkommen til Læringsverkstedet

side 04 - Om barnehagen

side 05 - Barnehagens verdigrunnlag

side 06 - Vår pedagogikk

side 07 - Det pedagogiske treet

side 08 - Hjertekultur

side 09 - Gylne Hverdagsøyeblikk

side 10 - Fokusområder

side 11 - Lekende læring, samspill og mestring

side 12 – Våre læringsvenner og fagområdene

side 14 - Et godt måltid

side 16 - Konsept

side 17 - Barns medvirkning

side 19 - Foreldresamarbeid

side 20 - Overganger

side 21 - Pedagogisk virksomhet

side 22 - Arbeidsmåter

side 23 - Tilrettelegging

side 24 - Årshjul

side 25 - Bakgrunnsdokumenter

Velkommen til Læringsverkstedet

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:
<https://laringsverkstedet.no>

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. I Læringsverkstedets barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

Våre verdier:

Leken og ambisiøs

Vi byr på oss selv og har det moro.
Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vår visjon

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse!

Våre verdier:

Raus og tydelig

Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre

Læringsverkstedet Haga

Læringsverkstedet Haga Barnehage ble kjøpt opp av Læringsverkstedet i mars 2010. Barnehagen ligger idyllisk til ved Glomma, og vi har Haga togstasjon rett ved. På grunn av vår beliggenhet har vi muligheter til å ta turer rundt i nærmiljøet med tog og buss, slik at vi kan bruke biblioteket, svømmehallen og andre aktiviteter i nærheten. Vi har et stort uteområde, med eget småbarnsområde, og eget lavvroområde med lavvo og grønnsakshage. Barnehagen har 3 avdelinger, gul, blå og grønn. Gul og blå har barn i alderen 1-3 år, og på grønn er det barn i alderen 4-5 år. Barnehagen er delt inn i to etasjer, og vi har tre verkstedsrom. Dette er rom vi bruker for å dele i grupper, og ha fokus på de ulike fagområdene. Hver dag har vi særlig fokus på et fagområde, men vi tar også med de øvrige fagområdene inn. Vi har fokus på å være ute hver dag, uansett vær og vind. Likevel tilpasser vi utetiden etter barn og føreforhold.

For mer informasjon om barnehagen se vår hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no/barnehage/haga>, Facebooksiden: Læringsverkstedet barnehage Haga, Instagram: Laringsverkstedet_haga.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Formål med barnehagens årsplan:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon:

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

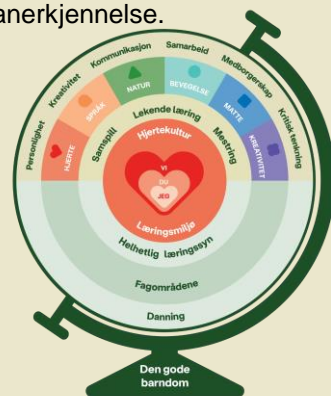
Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Vår Pedagogikk

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med Hjertekultur og Lekende læring, samspill og mestring, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk. Modellen «Globusen» symboliserer at «Den gode barndom» inneholder omsorg og lek, læring og danning.

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv.

Her på Haga har vi trivsel, glede og mestring i fokus og legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn-personal, barn-barn, ansatte-foresatte, og gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal kjenne personalets omsorg gjennom at deres behov blir dekt, eksempelvis kan noen barn trenge tid til å sitte på fanget for å våkne etter soving, en hånd å holde i for å kjenne seg trygg på tur, eller få trygghet gjennom en muntlig avtale som gir forutsigbarhet som kan være avgjørende for trivsel. Personalet legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna ved å gi grenser og ved å lære de å hjelpe, trøste og si gode ord til hverandre.

Hos oss har leken en grunnleggende plass, og lekens egenverdi anerkjennes. I leken utvikler og lærer barna seg noe nytt, de lærer seg å være gode venner, vente på tur, sette sine egne behov til side, empati og mye mer. Barna skal få kjenne på glede, humor, engasjement og spenning og personalet legger til rette for leken ved å gi den tid, rom og ulike lekematerialer. Personalet vurderer sin egen rolle i leken, tar initiativ og legger til rette for at alle kommer inn i leken. Voksnes rolle i og rundt leken er av stor betydning, fordi voksne har et annet perspektiv som kan tilføre leken viktige elementer som utvikler leken i en retning enkeltbarn og barnegruppen har behov for. Det kan f.eks. handle om forebygging av mobbing, inkludering, turtaking, språktrening osv.

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna får undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Læringen foregår som oftest ubevisst for barna, men bevisst fra personalet fordi det skjer gjennom lek og lystbetonte aktiviteter. Barna er aktive deltaker i sin egen og andres læring. For å gi barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær plass, står medvirkning sentralt og personalet spiller videre på barnas innspill. Danning handler om at man i felleskap der alle anerkjennes for den de er, får utvikle holdninger, kunnskap og verdier. Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere «sannheter», stille spørsmål og gi motstand på egne og på andres vegne. Noe av det viktigste personalet bidrar med i dannelsingsprosessen, er å gi barna god selvfølelse, og at barna gjennom den forstår seg selv og andre. For at personalet skal bidra til at barna utvikler god selvfølelse, skal dem gi barnet følelsen av å bli tatt på alvor, få tillit, bekreftet tanker og følelser, mulighet til å bidra og få oppgaver som kan mestres.

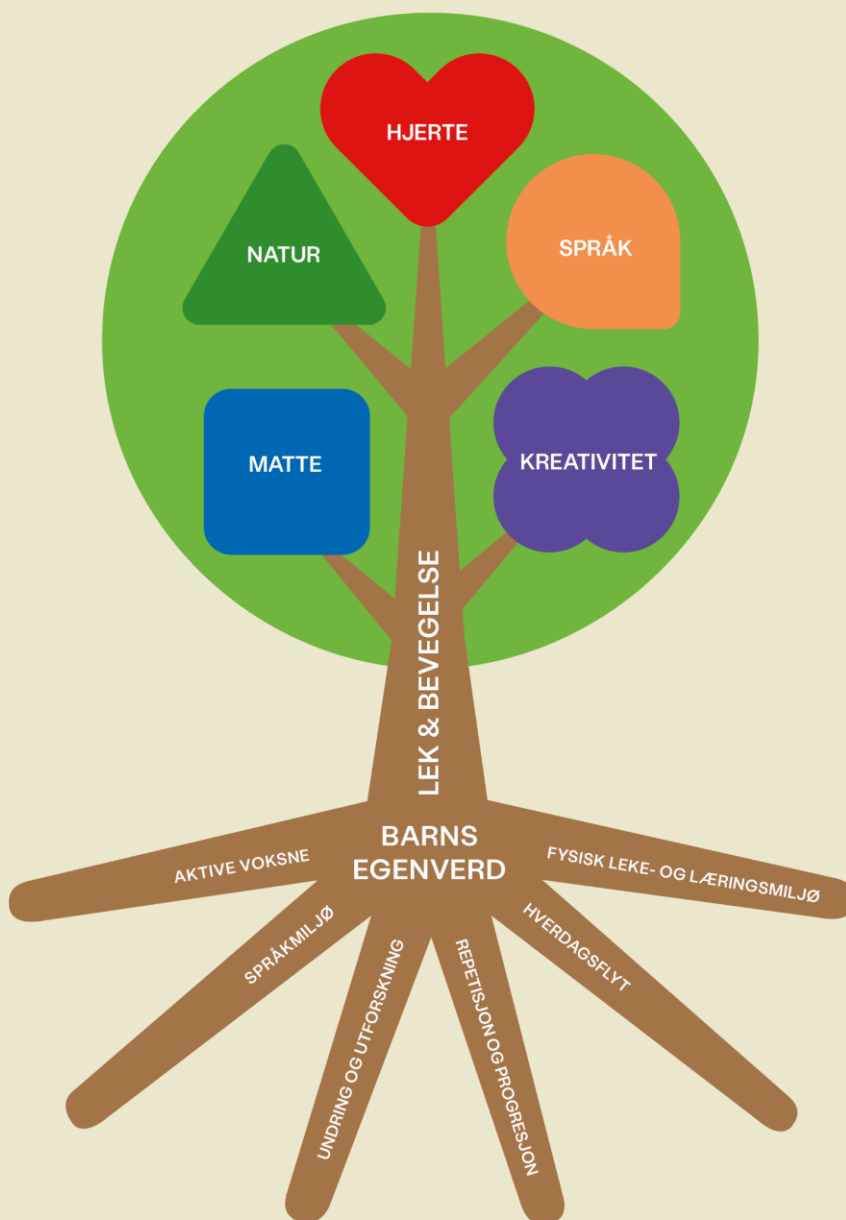
Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer i et miljø preget av samspill og inkludering.

Det pedagogiske treet

Vår modell, som vi kaller det pedagogiske treet, sier noe om innholdet i barnehagen, gir en ramme for det pedagogiske arbeidet og konkretiserer og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med **lekende læring, samspill og mestring** skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Hjertekultur

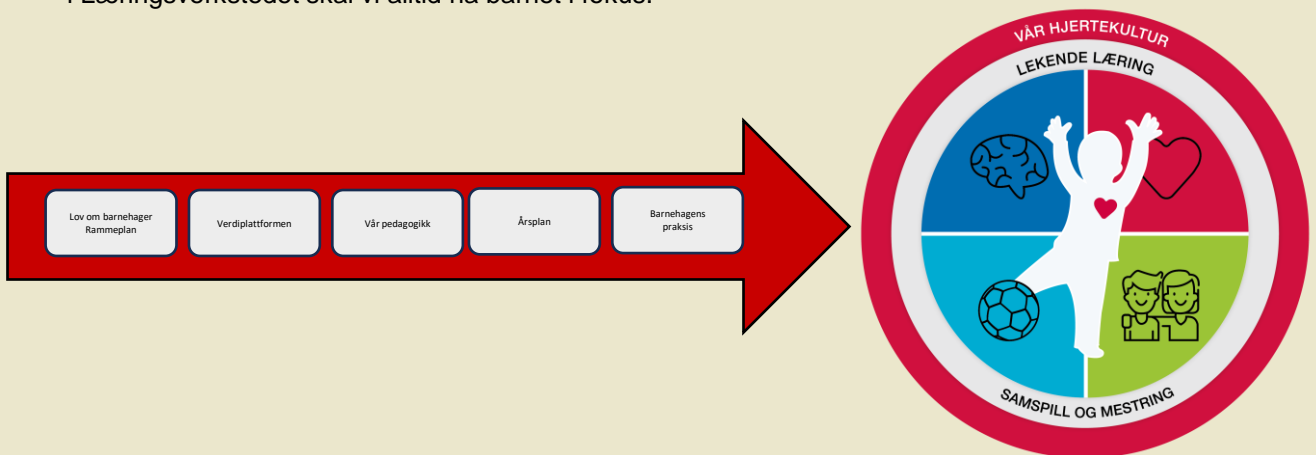
Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet:

Hjertekulturen i Læringsverkstedt utgjør en viktig del av læringsmiljøet som hvert enkelt barn møter i barnehagen. Utvikling, lek, læring og trivsel kommer som et resultat av godt læringsmiljø i barnehagen.

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus.

Hjertekultur står sentralt her på Haga, og for oss er det viktig at både barn, foreldre og ansatte skal oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

Å skape et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er et viktig ansvar, og for oss handler det først og fremst om å skape en trygghet for barna. Tryggheten skaper vi gjennom omsorg, tilstedeværende, anerkjennende, imøtekommende voksne. Tilvenningen er individuell, og vi tilrettelegger for hvert enkelt barn. Personalet skal møte barn og foreldre med hjertekultur, det vil si at vi viser mye glede og humor, respekt, forståelse og anerkjennelse.

Når trygghet og trivsel har blitt et grunnfundament for barnet i barnehagen vil lek og læring komme naturlig i ulike situasjoner. Dette vil kunne gi barnet mulighet for en dypere forståelse og relasjon til både seg selv, barna og voksne i barnehagen på en god måte. Personalet har jevnlig faglige oppdateringer og refleksjoner rundt inkludering og omsorg, som er en stor del av hjertekulturen. Vi har barnets beste i fokus på møtearenaer og i samtaler med foreldre. Ved behov har vi etablerte rutiner for å observere og avdekke uheldige samspillmønstre. Gjennom nytt lovverk har vi aktivitetsplikt når det oppstår situasjoner der barn opplever krenkelser, mobbing e.l.

Gylne hverdagsøyeblikk

Gylne hverdagsøyeblikk er stunder som har særlig betydning for relasjoner og samspill. Gylne hverdagsøyeblikk har betydning for kvaliteten i barnehagen. Måten vi praktiserer gylne hverdagsøyeblikk på er en del av vår hjertekultur.

Våre Gylne hverdagsøyeblikk er de viktigste øyeblikkene som skjer i barnehagehverdagen. Øyeblikkene er møtepunkter mellom foreldre eller barn og barnehagen, som har betydning for barnas trivsel og utvikling. Med bevisst praktisering av hjertekultur i disse møtene, kvalitetssikres hverdagsøyeblikkene.

I løpet av en dag i barnehagen har vi mange gylne hverdagsøyeblikk her på Haga, blant annet gjennom en god start- og en god avslutning på dagen.

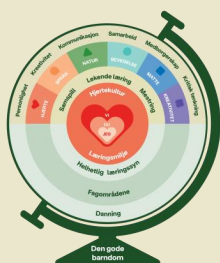
Vi legger til rette for gylne hverdagsøyeblikk og en god start på dagen gjennom å gi både voksne og barn en varm velkomst. Dette innebærer å bli møtt med en hyggelig hilsen og et vennlig smil, vi spør hvordan dere har det i dag og viser omsorg. Vi tilbyr et trygt fang til de som trenger det, og barna får vinke farvel til foreldre der de ønsker. Når barna ankommer avdelingen vil de bli møtt av et inspirerende lekemiljø og voksne som legger til rette for leken. Kl 08.00 spiser vi felles frokost. Da har vi fokus på å skape god stemning og gode samtaler rundt bordet, sammen med barna.

Etter en dag fylt med lek, læring og utvikling er det viktig for oss å legge til rette for en god avslutning på dagen. Vi møter foreldrene med et smil og deler informasjon om dagen. Vi viser at vi gleder oss til å se dere neste dag, sier hadet og takker for i dag. Hver dag skriver avdelingene en «dagen i dag» hilsen til foreldrene. Her deler vi informasjon om dagen og hva barna har opplevd. Vi legger også ut bilder fra dagen, slik at foreldrene kan få se små glimt av barnas hverdag. «Dagen i dag» hilsen sammen med bilder danner et godt utgangspunkt for gode samtaler mellom foreldre og barn på slutten av dagen, et gyllent hverdagsøyeblikk.

Læringsverkstedets fokusområder

Læringsverkstedets felles fokusområder er:

- **Hjertekultur**
- **Barns utvikling**
- **Danning**

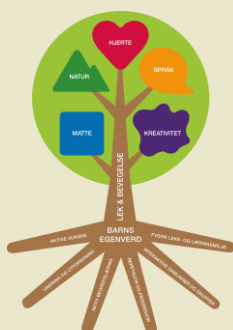
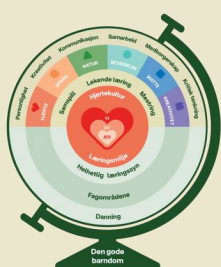

For å få til dette er vi avhengig av **Pedagogisk ledelse**

Barns trivsel er de voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi har tro på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Gode relasjoner bidrar til å skape et inkluderende og godt psykososialt leke- og læringsmiljø.

Positive relasjoner fremmer trivsel, læring og utvikling. Gjennom relasjoner evner vi å skape en trygg tilknytning, og vi støtter utforskning. Barna skal oppleve varme og omsorgsfulle voksne som inviterer til godt samspill. Hjertekulturen vår bidrar til å legge til rette for barns utvikling, både som enkeltindivider og som viktige medlemmer av fellesskapet. Som en naturlig del av vårt arbeide, kjenner vi til og bruker tilknytningsteorier og anerkjennende kommunikasjon som en del av relasjonskompetansen.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Gjennom gode relasjoner utvikles positive sosiale ferdigheter, empati og vennskap. Dette legger et god grunnlag for å utvikle barnas egenverd.

Natur og bevegelse

Læringsverkstedet Haga satsningsområde 2024/25: Natur og bevegelse

Barn er født med bevegelsesglede, og naturen gir mange muligheter for bevegelse. Bevegelsesglede er gleden ved å oppleve fysisk mestring, og vi ønsker å ta vare på denne gleden og styrke den. Naturen gir også muligheter for undring, utforskning og kreativ lek. I naturen kan barna leke og lære innenfor alle fagområdene, lære å finne gode løsninger, og ta vare på seg selv og de andre i gruppen.

Målet med satsningsområdet er å skape gode relasjoner gjennom glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute, og gjennom å utforske naturens mangfold og få gode opplevelser med friluftsliv sammen året rundt.

I Læringsverkstedet Haga Barnehage har vi over tid hatt søkelys på å skape gode relasjoner. Dette arbeidet vil fortsette gjennom å jobbe systematisk med natur og bevegelse for å danne godt grunnlag for barnets nåværende og fremtidige livsmestring. Livsmestring er i Rammeplanen beskrevet som evne til å mestre utfordringer og motgang, forstå egen og andres følelser og opplevelse av trivsel og fellesskap. Bærekraft er et omfattende tema som handler om verdier og holdninger, og kunnskap om menneskets forvaltning av livet på jorden og naturen. Gode opplevelser i naturen danner en grunnleggende inngang til forståelse og barnehagen har gjennom sitt mandat og Læringsverkstedets pedagogiske verdigrunnlag en enestående forutsetning for å arbeide med dette målet.

Gjennom å systematisk jobbe med natur og bevegelse vil vi støtte barnas utvikling av egen identitet, opplevelse av seg selv i samspill med andre og naturen og tilegne seg gode vaner og handlingsmønstre som kan vare livet ut. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger, samtidig som de skal få erfare et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

August

Overordnet mål	<i>Barna skal bli kjent med sin avdeling – både barn, personal og rom.</i>
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenning, trivsel og trygghet • Gode rutiner på avdelingen • Bli kjent med Hjertrud og hjerteprogrammet
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent og fokus på lek • Utforske barnehagens uteområde
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • Verdifull sangen med bevegelse • Hermegåsa • Godmorgen alle sammen • Navnesang
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Fargetrollet
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 28.08 Foreldrekafe – bli kjent
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Tusjkunst på kaffefilter
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 23.08 Snakkepakke-samling fargetrollet og verdifull sangen

September-oktober

Overordnet mål	<i>Barna skal få erfaringer med å lage konstruksjoner av ulike natur materialer og utforske naturen. Bli kjent med brannvern.</i>
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Høsten Hva skjer med naturen? Hvilke dyr finner vi? • Vi blir kjent med Utemons • Brannvernuke 38.
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Vi går på tur og blir kjent i nærområdet • Lage landart • Hinderløype
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • Hode, skulder, kne og tå • Epler og pærer vokser på trærne • Jeg gikk en tur på stien
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Gruffalo
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 16.10 Høstsuppe i lavvoen med foreldre • 24.10 FN-dagen
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Vulkan i en flaske • Dansende rosiner
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 20.09 Brannvern samling • 24.10 FN samling

November-desember

Overordnet mål	Barna skal bli kjent med dyreliv i Norge, og erfaringer med juletradisjoner.
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke dyr har vi i Norge og hvor lever de? • Juleforberedelser
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrelyder og bevegelse • Juleverksted • Bake pepperkaker og lussekatter
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • Bjørnen sover • Bakermester Harepus • På låven sitter nissen • Så går vi rundt om en enebærbusk
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Skinnvotten
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 6.12 Nissefest • 13.12 Lucia • 20.12 Barnas julebord
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Usyngelig glass • Varmeoverføring
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 22.11 Snakkepakke samling - Skinnvotten

Januar-februar

Overordnet mål	<i>Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.</i>
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Vinter Naturen om vinteren Vinteraktiviteter Bekledning om vinteren. • Bevegelse
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ake-dag • Samenes nasjonaldag • Lage fuglemat • Koordinasjon og bevegelses lek inne
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • God gammeldags floke • Det var reven, rotta og grisen • Se, Nå snør det
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Gullhår og de tre bjørnene
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 15.01 Barnas hjertedag • 6.02 Samenes nasjonaldag • 21.02 Karneval
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Stigende vann • Kjemisk ballongblåsing
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 21.01 Snakkepakke samling – Gullhår og de tre bjørnene

Mars-april

Overordnet mål	<i>Barna skal få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi tar vare på naturen.</i>
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Vår Hva skjer med naturen om våren? Hvilke dyr finner vi om våren? • Matens opprinnelse, produksjon og veien fra mat til måltid • Hvordan tar vi vare på naturen • Påske
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrke grønnsaker • Plukke søppel i naturen • Lage installasjon/kunst av gjenbruk og naturmateriale • Påskeforberedelser
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • Alle fugler små de er • Lille måltrost • Hoppesangen • En liten kylling i egget lå
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Den lille røde høna
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 12.03 Barnehagedagen • 11.04 Gul dag • 10.04 Påskefrokost
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Psykedelisk melk • Bomull i vann
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 12.03 Snakkepakke samling - Den lille røde høna, dans og bevegelse

Mai-juni

Overordnet mål	<i>Barna skal videreutvikle motoriske ferdigheter, bli trygge på egen kropp og oppleve mestring gjennom allsidig bevegelseserfaring.</i>
Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Sommer • Bevegelse • Kroppen • Sanser
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsdag • Skogstur • Vannlek • Lage insekts hotell
Månedens sanger	<ul style="list-style-type: none"> • Nasjonalsangen • Buggi-Buggi • Du har to øyne • Mia er meg (i kroppen min bor jeg)
Månedens eventyr	<ul style="list-style-type: none"> • Bukkene Bruse
Happenings	<ul style="list-style-type: none"> • 16. Mai fest • 10.05 Verdens aktivitetsdag • 06.06 Sommerfest
Månedens eksperiment	<ul style="list-style-type: none"> • Appelsinflammekaster • Sitrontriks
Fellessamling	<ul style="list-style-type: none"> • 06.06 Sommerfest

Lek

Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Barn leker for lekens egen del. Leken er derfor den viktigste aktiviteten i våre barnehager, og er selve grunnstammen i alle aktiviteter og i vårt pedagogiske konsept. Lek og læring henger tett sammen, siden barn søker mening i alt de gjør og uttrykker seg gjennom lek.

Alle barn skal inkluderes i lek.

I Læringsverkstedet Haga Barnehage skal alle barn oppleve glede og tilhørighet i lek, og danne gode relasjoner som bidrar til å utvikle deres lekekompetanse. Dette fordrer at barna er trygge på barnegruppen, personalet og det fysiske miljøet i barnehagen. De voksne i barnehagen deltar i lek, er nysgjerrige, observante og legger til rette for allsidige lekemiljøer for barna. På denne måten sørger personalet for at det enkelte barns behov, væremåte og interesse blir ivaretatt.

Slik gjør vi det hos oss:

Utendørs har vi ulike soner, som gir variert lekemiljø og trygghet til de ulike områdene. Vi har delt uteområde i tre: småbarnsområde, storbarnsområde og lavvo område med grønnsakshage. Innendørs har vi ulike lekesoner på avdelingene og et fysisk leke og læringsmiljø som inspirerer til ulike typer lek. Vi tilbyr variert lekemateriale.

Hos oss skal alle barn få delta i leken på sin måte, og de voksne skal støtte barna i lek, både på vei inn i og underveis i leken. Barna skal oppleve magi i leken, og skape vennskap og mestringsfølelse og utvikle språklig og sosial samhandling. Barn skal få være nysgjerrige og utforskende.

Personalet hos oss skal være på barnas nivå, enten på gulvet eller i nærheten, og gjennomføre lekegrupper, og balanserer mellom frilek og voksenstyrte aktiviteter gjennom dagen. Vi benytter verkstedsrom for å dele inn i mindre grupper, og ulike miljøer. Personalet skal skape glede og humor mellom barn-barn og barn-voksne, og bruke leken som forebyggende aktivitet mot krenkelser og mobbing. Vi har lek som utgangspunkt for inkludering og samhold, og gir barna elementer som utgangspunkt for progresjon i lek.

Våre læringsvenner og fagområdene

Lek er representert av **Leke-Liv**. Lek=Læring og er overordnet alle fagområdene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerne, Natur eller Kreativitet. I lek knyttes alle fagområdene sammen. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder. Alle barn skal oppleve å være en del av et inkluderende fellesskap i lek. Deltagelse i lek styrker barnas opplevelse av trivsel, egenverd og mestring.

Bevegelse er representert av **Beveg-Else**. Bevegelse dekker rammeplanens fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*. Bevegelse, motorikk og kroppsbeheerskelse er en naturlig del av barns hverdag. Gjennom bevegelse opplever barna mestring og de blir kjent med seg selv og sin egen kropp. Beveg-Else oppfordrer de andre læringsvennene til at barna skal bruke kroppen når de skal lære matte, språk osv.

Hjerne er representert av **Hjertrud**. Hjerne er delt inn i tre ulike emner/hjertelag. De tre hjertelagene er "Jeg", "Du", og "Vi". Hvert av de tre hjertelagene tar opp temaer for å styrke barns egenverd, relasjonen til de andre i barnehagen og fellesskapsfølelsen. Hjertelagene formidler de grunnleggende verdiene for samhandling og hva det betyr for barna og fellesskapet. Disse verdiene skal leves ut hver dag og gjennom hele dagen i Læringsverkstedets barnehager. Gjennom arbeidet med hjertelagene utvikles barna, både som enkelt individer og som en betydningsfull del av fellesskapet.

Språk er representert av **Rime-Rolf**. Språk dekker rammeplanens fagområde *Kommunikasjon, språk og tekst* og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagområdet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter. Når barn lærer språk lærer de grunnlaget for å lære.

Matte er representert av **Telle-Tariq**. Matte rommer innholdet i rammeplanens fagområde *Antall, rom og form*. Barnehagens arbeid med fagområdet Matte lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte. Gjennom lek skapes undring og utforskning som gir godt grunnlag for matematiske samtaler. Gjennom lek møter barna matematiske problemstillinger som gir barna et godt grunnlag for videreutvikling av barnas matematiske kompetanse.

Kreativitet er representert av **Farge-Paletta**. Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde *Kunst, kultur og kreativitet*. Kreativitet er et omfattende fagområde og er ofte en del av barnehagens pedagogiske arbeid sammen med andre fagområder.

Natur er representert av **Ute-Mons**. Natur dekker rammeplanens fagområder *Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn*. Naturen er en fin arena for lek, opplevelser og læring. Arbeid med alle fagområdene kan foregå ute. I vårt fagområde Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer barnehagen skal la barna gjøre seg erfaringer med.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagtema	1-2 år	3-4 år	Skolestarterne
	Bli kjent med egne følelser, gjennom å bli møtt på følelsene og sette ord på de. Vi leker borte-tit tei, og hvem er under teppet. Musikk og bevegelses lek.	Vi lager selvportrett, måler høyde og føtter. Rollelek, hermegåsa, kongen befaler som utg.punkt for trene på å lytte til hverandre og gi/ta i lek. Og vi øver på engelske sanger og regler	Anerkjenne egne og andres følelser, gjennom å sette ord på de. Gjennom lek øver vi på å ta kontakt, leke over tid, løse konflikter og ta hensyn til hverandre. Planlegge arrangementer i bhg.
	Bli kjente med ulike begreper gjennom fortelling, eventyr og sanger. Med støtte av konkreter. Vi bruker bøker for høytlesing og skaper samtaler rundt bilder og tekst. Kims lek for å leke med begreper.	Mitt skip er lastet med. (gjenkjenning av lyder, bygger på ordforrådet hos barna. Øve på turtakning, assosiasjon og selvhøvdelse.) Få kjennskap til ulike historier og fortellinger med konkreter som støtte. Øve på å skape historie. Gjenkjenne egne bokstaver	Bli kjent med bokstavene i navnet sitt og ABC gjennom ulike aktiviteter. Vi legger til rette for dialog og samtaler, gjennom bruk av bøker og spill. Bruk av rim, regler, sanger, vitser og gåter.
	Vi synger og bruker rytmeinstrumenter. Vi bruker ulikt materiale når vi lager bilder e.l. Vi ser på ulike typer hus og bygg.	Vi dramatiserer ulike fortellinger. Vi utforsker stemmebruk og synger. Vi blander farger og bruker ulike redskaper for å male	Vi blir kjent med ulike typer dans. Vi bruker digitale hjelpemidler til å ta bilder, lage film, o.l. Vi blir kjent med ulike kunstverk.
	Vi synger sanger og regler med tall. Ryddekort på esker slik at vi vet hvor lekene skal.. Vi går gjennom dagen i dag i samling	Vi leker butikklek, utforsker og leker med tall. Vi har hinderløype og blir kjent med begreper Vi pusler puslespill, spiller spill og leser	Klippe og lime med ulike former. Vi bruker terning, tellebrikker, sanger og regler for å forstå tall og mengde Vi bruker kroppen som måleinstrument
	Vi planter frø og ser det spire. Utforske og oppleve naturen med alle sansene. Oppdage endringer i naturen; farger, snø, blomster osv.	Gå på tur i nærmiljøet slik at man lærer om sikkerhet og ivaretagelse av naturen og mennesker som ferdes i den. Vi blir kjent med fuglene og dyrelivet i nærmiljøet vårt.	Få være med å fyre bål og lære om sikkerhet rundt bålbruk. Kunnskap om kildesortering og å ta vare på miljøet Øve på spikking og bruk av kniv.
	Vi er ute i all slags vær og i ulikt terreng. Vi øver på å klare selv. Vi leker med ulikt materiell.	Vi går på turer i nærmiljøet og bærer vår egen sekk. Vi setter grenser for egen kropp. Vi har varierte lekesoner.	Vi øver på å klare selv, ift. skolestart. Vi øver på førstehjelp. Gjennom lek øver vi på å håndtere konflikt, gjøre valg og utsette behov.

Et godt måltid

Et godt måltid - mer enn bare mat

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017).

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å samles i fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre.

Vi i Læringsverkstedet Haga er opptatt av at måltidene skal være en god arena for felles opplevelser og gode samtaler som fremmer den sosiale utviklingen og gode relasjoner. De voksne er viktige rollemodeller, og hos oss er de voksne alltid aktivt til stedet i måltidet gjennom å sitte ned sammen med barna, fremsnakke og smake på maten, og legge til rette for gode samtaler der alle har mulighet til å delta.

Vi har fokus på klare selv – hvor barna får være delaktige i å forsyne seg, spise og rydde opp etter seg. Ved smøremåltidene våre, sender barna pålegget rundt til de andre på bordet og smører maten sin selv, et måltid som gir mestring! Vi har også «ukens hjelpere» hvor barna får bidra med matlaging og borddekking.

Gode vaner i forhold til mat og kosthold etableres i tidlig alder og vi setter søkelys på å tilby næringsrik og sunn mat i tråd med helsedirektoratet sine anbefalinger. Gjennom å være en fullkostbarnehage, som tilbyr alle måltider i barnehagen, har vi desto større mulighet til å påvirke barnas vaner og holdninger til mat senere i livet. Vi ønsker å gi barna erfaring med hvordan maten kommer på bordet, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Barnehagens satsningsområde dette året «natur og bevegelse» danner et godt utgangspunkt for arbeidet med et godt måltid ute. Vi vil ha fokus på å benytte oss av naturens spiskammer, for eksempel gjennom å plukke bær og spiselige planter som vi utforsker og bruker i ulike retter sammen med barna. Vi legger til rette for at alle måltider skal kunne lages og nytes utendørs, med bålpanne i lavvo, bål plass og stormkjøkken til de forskjellige turmålene våre.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Lov om Barnehage §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1.

Barn ønsker å påvirke egen hverdag og i Læringsverkstedets barnehager skal alle barn få muligheten til å bli sett, hørt og anerkjent. Vi ser på barna som kompetente og bidrar til at alle barn får mulighet til medvirkning og innflytelse.

På Haga skal hvert enkelt barn føle seg sett og hørt, og ha innvirkning på aktiviteter og avgjørelser som berører deres utvikling og trivsel i barnehagen. Alle skal anerkjennes uansett kjønn, etnisitet, religion og funksjonsnivå. Vi har hjerte for alle og personalet skal være gode rollemodeller for barna og veilede dem gjennom lek, samtaler og aktiviteter. I Læringsverkstedet er det utarbeidet en egen handlingsplan mot mobbing. Denne skal alle i personalet være kjent med, og den skal brukes aktivt i arbeidet for å inkludere alle barn i et fellesskap der de kan føle tilhørighet og glede over vennskap.

Gjennom å gjøre barna til anerkjente aktører i eget liv vil de utvikle en god forståelse for sin posisjon som medborger i samfunnet, og ha et godt grunnlag for å utvikle respekt for andres meninger. Personalet skal anerkjenne barns uttrykksmåter og være i stand til å møte disse på en god måte da det daglige samspillet med barna er avgjørende for å legge til rette for deres medvirkning.

I evaluering og planlegging av det pedagogiske arbeidet skal barns meninger tas med, og barn skal få medvirke i samsvar med alder og modning slik at de ikke forventes å bidra i avgjørelser de ikke er rustet til. Vi fremmer sosialkompetanse aktivt i alle ledd i vårt pedagogiske arbeid, og arbeider kontinuerlig med å hjelpe barna til å utvikle sin identitet og skape sin egen stemme i fellesskapet, og støtter dem i å se seg selv som en aktiv del i samspillet med andre.

Foreldresamarbeid

«Sammen skaper vi en sosial læringsarena som støtter godte spor» er vårt løfte til foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål. Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (Lov om barnehager §4).

Vi er opptatt av at både barn og foreldrene skal føle seg velkomne i våre barnehager. De skal møte et kompetent og omsorgsfullt personale. Vi legger til rette for et godt samarbeid, viser foreldrene at vi ønsker å lytte til deres erfaringer, og vi opprettholder en god relasjon.

Her på Haga er vi opptatt av å skape et godt samarbeid med foreldrene. Vi er service innstilt, rause og strekker oss alltid langt for å møte deres behov. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen, gjennom:

Oppstartssamtale

Foreldresamtaler, min. 2 ganger i året og etter behov.

Foreldremøte 2 ganger i året

Foreldre blir møtt av en ansatt morgen og ettermiddag som deler informasjon om dagen.

Informasjon gjennom Mykid

Innblikk i hverdagen på Facebook og Instagram

Foreldrearrangementer i barnehagen

For oss er det viktig å fremme god kommunikasjon med foreldrene som grunnlag for deres medvirkning og innsyn i vårt daglige arbeid med barna. Vi mener at den daglige dialogen er avgjørende for å sikre god omsorg for hvert enkelt barn og ha god innsikt i barnets behov og forutsetninger. Gjennom foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser åpner vi opp for foreldres medvirkning og synspunkter på den daglige virksomheten. Samtaler og møter dokumenteres gjennom agenda og møtereferater. Både personalet og foreldregruppen må forholde seg til at barnehagen har et gitt samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte (Rammeplanen, 2017). Gjennom arrangementer i forbindelse med høytider og andre anledninger inviterer vi foreldrene inn i barnehagen for å ta del i barnas hverdag. Vi har også en kommunikasjonsplattform igjennom My Kid som foreldre og personal forplikter seg til å benytte aktivt, slik at vi opplever best mulig informasjonsflyt. Samtidig er hverdagssamtalen med foreldrene den viktigste formen for kommunikasjon vi har. Her skal foreldrene ha mulighet til å høre fra barnas hverdag.

Årshjul for foreldresamarbeid

Dato	Hva
August	Tilvenningsperiode
15.08	Planleggingsdag
16.08	Planleggingsdag
23.08	Foreldrekaffe
04.09	Foreldremøte
September	SU-møte
24.10	Høstsuppe FN dagen
November	Foreldresamtaler
15.11	Planleggingsdag
02. 01	Planleggingsdag
Februar/mars	SU-møte
11.04	Påskekaffe
22.04	Planleggingsdag
24.04	Foreldremøte
April/mai	Foreldresamtaler
Mai/Juni	Sommerfest i barnehagen
Juni	Avslutning for skolestartere
Juni	Foreldremøte for nye foreldre

Overganger

Ny i barnehagen

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en trygg og god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

På Haga er vi opptatt av at nye barn og foreldre føler seg velkommen, og blir trygge på personalet og barna. Vi tilbyr et foreldremøte og foreldresamtale på våren i forkant av tilvenningen, for at vi sammen kan bli litt kjent før tilvenningen. Her lager vi sammen en god plan for den kommende tilvenningsperioden. I tilvenningsperioden er det en primærvoksen som tar imot familien og er mye sammen med barnet den første tiden. Noen barn er trygge og stortrives omtrent fra første dag, mens andre barn trenger lengere tid på å bli ordentlig trygge, for dem kan det ta måneder og disse barn trenger god tid og tett oppfølging. Det kan ta opptil et halvt år før barna er helt trygge på de nye omgivelsene. Hvis dere har mulighet, er det fint å bruke lengre tid på tilvenningen, komme på besøk noen få timer over en periode for å bli kjent med omgivelsene, barn og personal før oppstart. Vi oppfordrer til 5 dagers tilvenningsperiode. Dette er spesielt viktig for de yngste barna. Å begynne i barnehage er den første store overgangen i barnets liv, og vi er opptatt av å gjøre denne overgangen så god som mulig. Barnehagen vil ha god kommunikasjon med foreldrene før og under tilvenning for å tilrettelegge for hvert barnets behov og finne gode løsninger sammen.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

For at overgangen fra småbarn-storbarnsavdeling skal oppleves trygg og forutsigbar for barna, er det viktig å bruke tid og at barna er sammen med kjente voksne. Barna besøker den nye avdelingen sammen med en voksen fra sin avdeling. Vi bruker tid på å bli kjent på ny avdeling, de voksne, og med barna som er der. På våren besøker barna sin nye avdeling ukentlig, og er med på turer i nærområdet. I perioden etter barna har startet på ny avdeling er det rom for å være litt på sin tidligere avdeling, hvis de har behov for det. Det er rom for foreldresamtaler i forkant av at barnet starter på ny avdeling, hvis foreldrene ønsker dette. Pedagogene på avdelingene snakker sammen om de barna som skal flytte over, og legger til rette for en god informasjonsflyt.

Overgang barnehage- skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

På Haga har vi aktiviteter gjennom året som er kun for skolestarterne. Vi legger opp til at førskolebarna blant annet skal få være delaktige i planleggingen av arrangement gjennom året, ha stort fokus på klare selv programmet og hjerteprogrammet. Det siste året i barnehagen inneholder viktige momenter som skal lette overgangen til skolen. Vi bruker Læringsverkstedets eget opplegg for skolestartere, og vi følger Nes Kommunes plan for overgang fra barnehage til skole. Skolestarterne deltar på svømming (så lenge vi mottar midler), egen skolestartergruppe en gang per uke og er på jevnlig skolebesøk der de blir kjent med sin skole og får hilse på fadderen sin. På slutten av barnehageåret har vi en egen tur, og overnatting i barnehagen. Vi har besøk fra skolen i fra faddere eller førsteklasinger, vi har besøksdager på skolen der barna får delta i sammen med andre elever på skolen og barnehagen har overgangsmøter for å sikre best mulig overgang. På våren før skolestarterne begynner på skolen, fyller vi sammen ut et overgangsskjema med litt informasjon om barnet som kan sendes til skolen etter samtykke.

Pedagogisk virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

I Læringsverkstedet Haga barnehage planlegger personalet ut fra Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, Læringsverkstedets pedagogiske konsept, barnehagens årsplan og kommunale samarbeidsområder. Erfaringer og nye impulser, samt barnegruppens behov og ønsker er avgjørende i planarbeidet. Våre planer skal legge til rette for nødvendig fleksibilitet slik at det skapes rom for barns medvirkning. Barnehagens månedsoversikt viser felles fokusområder for barnehagen, blant annet et godt måltid, happeninger og aktiviteter. Månedspaner lages ut fra overordnede planer og barns medvirkning

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

I Haga barnehage foregår arbeidet med dokumentasjon individuelt og i fellesskap. Vi dokumenterer gjennom årsplan, månedsplan og månedsinfo for å synliggjøre personalets arbeid, for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Videre kan barnehagen dokumentere barngruppen eller enkeltbarn når det er nødvendig å vurdere trivsel og helhetlige utvikling. (Et etisk perspektiv ligger til grunn ved dokumentasjon av barngruppa eller enkeltbarn, fordi barn har rett til vern om sin personlige integritet). Planene skal gi informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Dokumentasjonen bidrar til medvirkning på den måten at den blir en del av analysen i vurderingsarbeidet.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering.

Barnehagen vurderer sin pedagogiske praksis og planer, med hovedmål om å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingene gjøres felles blant personalet på møtearenaer som personalmøter og planleggingsdager, og danner et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. For å kunne gi alle barn et tilrettelagt tilbud i lys av barnehageloven og rammeplanen, er det nødvendig å observere og vurdere barns trivsel og allsidige utvikling. Barnets erfaringer og meninger vektlegges i vurderinger, og dette gjør vi gjennom samtaler og observasjoner.

Arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017).

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

- **Prosjektarbeid:** Vi tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses som praksis i barnehagen.
- **Temaarbeid** - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere.
- **Repetisjon** - repetering av kjernestoffet i våre fem fagområder.
- **Spiralprinsippet** – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte progresjon.
- **Digital praksis** – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Utøve digital dømmekraft og legge til rette for barnas utforskning.

I barnehagen jobber vi etter en progresjonsplan for arbeid med fagområdene. Denne er utarbeidet for å sikre at vi når alle mål for utvikling og læring knyttet opp mot rammeplanen, Læringsverkstedets pedagogiske tre og barnehagens årsplan. Vi jobber med konseptet, hvor vi har valgt et fagområde hver dag. Det er en på hver avdeling som har ansvar for et fagområde, slik at hele personalgruppen er involvert. Vi har fokus på aktive voksne, leke -og læringsmiljø, repetisjon og progresjon, aktiv begrepslæring, utforskning og undring og interaktive samlinger og grupper. Dette synliggjøres gjennom våre månedsplaner og dagsrytme.

Hjerteprogrammet er et verktøy laget av og for Læringsverkstedet. Ved å bruke dette jevnlig sikrer vi at barna får med seg kunnskap om: Hvem er JEG, hvem er DU og hva er min plass i fellesskapet VI. Igjennom hjerteprogrammet blir vi kjent med Mats og Mille, de er med på å sette oss inn i ulike hverdagssituasjoner som kan oppstå i og utenfor barnehagen. Barna får konkrete rammer og målsetninger de kan knytte opplevelser og erfaringer til. Hjerteprogrammet er et verktøy som gjør at et av barnehagens viktigste oppgaver som er å gi barna en god samhandling og utvikling av sosial kompetanse blir ivaretatt. Barna utvikler gode holdninger tilegner seg ferdigheter og får kunnskap om seg selv og andre. I barnehagen er personalet viktige rollemodeller, som skal ivareta barna på en god måte. Dette oppnår vi ved å være aktive voksne, som setter barna i fokus og sikrer en god relasjon til alle barn.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats kan innebære at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

På Haga er vi opptatt av å fremme hvert enkeltes barn sterke sider, og å støtte barna i å utvikle sitt fulle potensiale slik at de kan oppleve mestring og glede. En god dialog og et godt samarbeid med foreldrene er vårt viktigste virkemiddel i å tilpasse vårt pedagogiske tilbud. Nes kommune har «tidlig innsats» som mål i sin helhetlige oppvekststrategi for kommunen. Barnehagen jobber derfor med å sette inn tiltak så tidlig som mulig for de barna som trenger ekstra oppfølging. Vi rådfører foreldre og trekker inn eksterne instanser.

Vi samarbeider med Nes Kommune, Pedagogisk-psykologisk-tjeneste og Ergo -og fysioterapitjenesten, helsestasjonen, barnevernstjenesten og øvrige instanser ved behov. Med pedagogisk tjeneste har vi en samarbeidsavtale, hvor det kommer en rådgiver til planlagte tider, som bla. observerer enkeltbarn/barnegruppe og deretter drøfter observasjonene med barnehagen i de tilfeller det er behov for det og der foreldre skriftlig samtykker. Det handler ofte om forsinket språkutvikling, generell forsinket utvikling og samspillutfordringer. Foreldre får ofte råd av barnehagen om å utelukke fysiske aspekter dersom det er noen bekymringer rundt et barn. Det kan f.eks. være å ta en hørselstest, en synstest eller en sjekk hos ortoped. Det er ikke nødvendigvis noe som er galt med hørsel el.l., men det er det enkleste å finne ut av og derfor starter vi der som hovedregel. Derfra kan vi sette inn riktige tiltak sammen og sørge for at barnet får den støtten som trengs. Personalet skal gjennom observasjoner og god faglig kompetanse være i stand til å avdekke behov for spesialkompetanse på ulike områder der vi ser at dette kan være aktuelt.

Bakgrunnsdokumenter

Lover og forskrifter

[Lov om barnehager \(Barnehageloven, 2021\)](#)

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(2017\)](#)

[FNs konvensjon om barnets rettigheter \(Barnekonvensjonen\)](#)

Læringsverkstedets dokumenter

Verdiplattformen

Veilederen «Vår pedagogikk»

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

[Veileder Fra eldst til yngst Kunnskapsdepartementet 2008](#)

Stortingsmeldinger

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

Lenker til veiledere fra Utdanningsdirektoratet

[Håndtering av kriser og sorg i barnehagen \(2014\)](#)

[Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat \(2013\)](#)

[Barns trivsel-voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen \(2012\)](#)

Lenker til aktuelle hjemmesider

[Læringsverkstedet](#)

[Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)

[Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)

[PBL-Private barnehagers landsforbund](#)